

Szám.

közölt
Ernő,
ka és
Póli.

Ked-
hogy
törvé-
irosra
red is
eona.
a egy
en a
eteget
rá. Ez
arka-
s alá.
meo.
l for-
már.
cska.
Ká-
Pedig
tnak.
abban
ldjed
hiba,
rű. —
34-ik,
Esz-
legy-
nyebb
kutya
helyet
fát a
ános.
Az a
tána.
meg-
egye-
Laps
cska
zólni
ztve,
elléje
hinek
nem
utott
ulha-
abály
bálni.
einte
éllkül
rül a

KIS LAP

FIDSI FŐNÖK. (Lásd a 61. lapon.)

LI. köt. 4. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1896. július 26-án.

n-épület.

MÁTYÁS KIRÁLY ITÉLETE.

— Történelmi beszély. —

(Folytatás.)

LEKÉPZELHETNI, hogy Endre és Levente mélyen a lelkökbe vésték a szavakat, melyeket a nagy király intézett hozzájuk. Maga a dicső Mátyás király lesz majdan egyszer a bírások! Ilyen bíró előtt becsülettel megállani, ez már aztán olyan czél, amelyre méltó törekedni.

Nem is feledkeztek meg róla egy pillanatra sem. S az idő mult, egymást követék az évek s a serdülő fiuk deli, hatalmas ifjakká növekedtek. Nem volt most már a fegyvertárban olyan buzogány, melyet játszva meg ne forgattak volna s a hányszor atyjok kardja előtt álltak, mindig egymást átölelve találgatták, kinek jut majd ez a drága örökség.

— Majd igyekszem, hogy az enyém legyen; mondá Endre komolyan.

— Csakhogy nem fogom ám könnyen engedni! felelt rá Levente mosolyogva.

— Ne is! biztatta Endre őszinte szeretettel.

Nem is volt most már más vágyuk és gondolatuk, mint hogy egyszer végre bizonyosságát adhassák erejüknek, bátor szívöknek. De épp akkor békében uralkodott a dicső Mátyás király s a két testvér hiába sóhajtott fel:

— Bár csak akadna már egy kis jó parázs háboru, akár a pogány törökkel, akár a plundrás némettel!

Fiatalos hevőkben nem igen vették észre, hogy mikor így szólnak, mindig fájdalmas szomorúság lebbent végig édes anyjoknak

amugy is halovány arczán. A hosszú évek során az özvegy nagyasszony igen előregedett, elbetegesedett és szinte tehetetlen agg nő lett. Titkos rettegéssel gondolt arra, hogy fiai elhagyhatják, hosszú időre, talán esztendőkre oda lehetnek messzi harctereken, ő pedig elhagyottan, szomorú magányban marad és ha örök álomra hajtja le a fejét, csak szolgálóp fogja le a szemét.

Szólni azonban nem szólt. A vitéz apadeli fiai járjanak őseik nyomdokain!

És megjött az idő, melytől a jó anya rettegett s melyet a testvérek várva vártak. Háboruja támadt Mátyás királynak a német szomszédal, táborba szelította hű vitézeit.

Endre és Levente ujjongva fogadták a hírt. Végre, végre megnyílt a dicsőség útja! Nem tartóztatta őket az anyjok és ha reszketett is a hangja, így szólt:

— Királyotok hív, menjete, fiaim! Engemet talán nem is láttok többé, — de csak menjete és legyetek atyátok méltó fiai!

Elmentek, ragyogó fegyverzetben, harci vágygyal tele és erősen eltökélve, hogy dicsőséggel fognak majdan visszatérni.

No, mikor aztán ott voltak a táborban, tapasztalták, hogy a dicsőség nem olcsó portéka. Voltak ott mások is, még pedig sokan, jeles vitézek, nem egykönnyen lehetett kitűnni közöttük. De lassan-lassan mégis kezdtek kiemelkedni és kivált Endrének! már többször nyílt alkalma, hogy bebizonyítsa bátor lelkét, már emlegetni kezdték, mint a sereg egyik jeles vitézét. Levente vidáman mondá:

— Eddig neked van több kilátásod atyánk hősi kardjára. De megállj csak! Majd sora kerül még, hogy elnyerem előled!

szu évek
n előre-
lehetetlen
olt arra,
re, talán
arctere-
magány-
ítja le a
emét.

itéz apa
n!

jó anya
rva vár-
ilynek a
totta hü

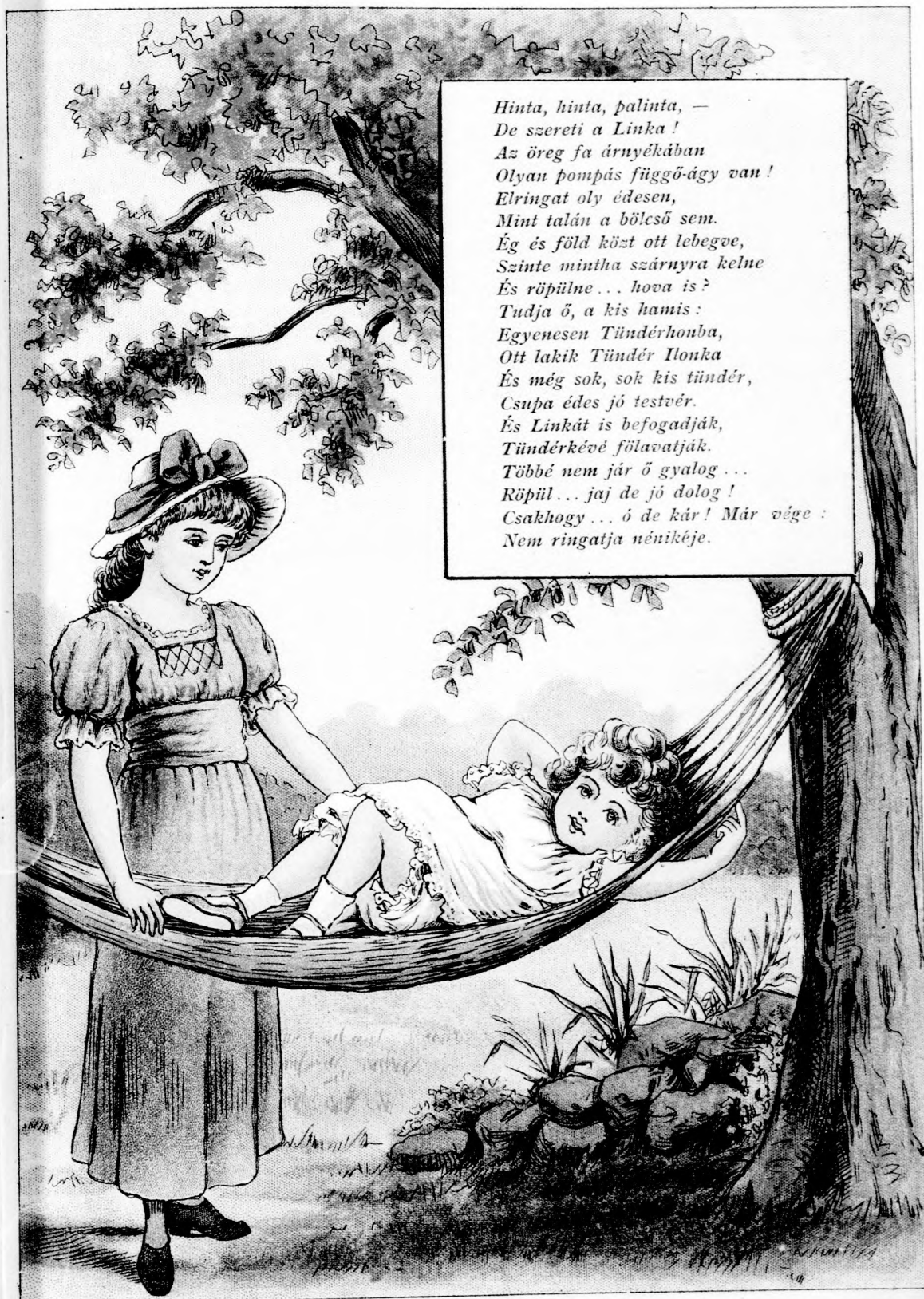
adták a
ég utja!
ha resz-

im! En-
bbé, —
atyátok

, harci
gy dicső-

borban,
m olcsó
g pedig
en lehe-
an még-
drének!
bebizo-
kezdtek,
Levente

ilátásod
j csak!
előled!

*Hinta, hinta, palinta, —
De szereti a Linka!
Az öreg fa árnyékában
Olyan pompás függő-ágy van!
Elringat oly édesen,
Mint talán a bölcső sem.
Ég és föld közt ott lebegve,
Szinte mintha szárnyra kelne
És röpködne... hova is?
Tudja ő, a kis hamis:
Egyenesen Tündérhová,
Ott lakik Tündér Ilonka
És még sok, sok kis tündér,
Csupa édes jó testvér.
És Linkát is befogadják,
Tündérkévé fölavatják.
Többé nem jár ő gyalog...
Röpköd... jaj de jó dolog!
Csakhogy... ó de kár! Már vége:
Nem ringatja nénikéje.*

Hinta, hinta, palinta.

Műmelléklet a »KIS LAP« LI. köt. 4-dik számához

Egy este, amint a táborban már nyugalomra készülődtek, fáradt, poros lovas érkezett oda s a két testvért kereste föl. Hazuról hozott levelet, az agg várnagytól. De ez a levél szomoru hirt jelentett: édes anyjok napról napra betegebb.

Azaz, talán nem is éppen a betegsége fordult rosszabbra, hanem a lelke szomoru. Sohajtozva, sirdogálva tölti a napot, nem telik öröme semmiben; szomoru magányosságában napról napra boldogtalanabb és nincs senki, a ki csak egy percze is fölvidithatná.

A levél nagyon elszomorította a testvéreket.

— Szegény jó anyánk! mondá Levente. Mily örömet segitenénk rajta, ha lehetne! Az aggkor elgyöngitette lelkét, testét s nincs a mi segíthetne a baján.

Másnap reggel meglepő hír terjedt el a táborban: Endre, a jeles ifjú vitéz, megelégette a hadi fáradoalmakat, haza ment. Hinni sem akarták. De igaz volt. Mert Endre korán hajnalban oda lépett öcséséhez, megölelte és így szólt:

— Élj boldogul, édes jó testvérem, harczolj vitézül és szerencsével s tied lesz atyánk hősi kardja. Én már nem küzdök tovább értte. Haza megyek. Isten veled!

Lóra pattant és elvágtatott.

Maga Mátyás király is összeránczolta a homlokát, mikor megtudta a dolgot.

— Nem hittem volna! Kár!

De hát volt jeles vitéz elég a király táborában s közöttük Levente mindinkább kitűnt; a haza osont Endrét mihamar el is felejtették.

Esztenőig tartott a háboru. Ezalatt Endre csöndesen töltötte otthon a napjait anyja mellett. A nagyasszony már igen

gyöngé volt, csak fia karjára támaszkodva birt járni, de így meg szeretett ide-oda sétálgatni a várkastélyban, az udvaron, kertben. Szomorúsága majdnem egészen elmúlt s ha néha kissé zsémbelődött is, Endre türelmes szelidséggel, nyájassággal csakhamar fölvidította. Aztán beszélt neki Leventéről, kinek jeles vitézi tetteiről sűrűn érkezett hír a várkastélyba. Jött ugyan kétszer is hír, hogy a derék ifju hős súlyosan megsebesült; de ezt a nagyasszony soha sem tudta meg. Az ő napjai derülten, elégedetten folytak. Büszke volt arra a fiára, a ki a harcztéren dicsőséget szerez a család nevének; és édes szeretettel tekintett másik fiára, ki ime itthon földeriti agg anyja életének alkonyát.

(Vége következik.)

A FÉLKEGYELMŰ RÓKAFI.

— Állat-regény, számos képpel. —

(Folytatás.)

ZEGÉNY Jámбор ott vergődött a mély veremben és ha tudott is uszni, sokáig nem birt volna fent maradni a víz színén. Szerencséjére valamikor régebben valaki egy nagy fatuskót dobott vagy ejtett a verembe s az ott uszott a vizen. Ebbe kapaszkodott meg Jámбор. Így aztán egyelőre nem fult meg, de ezzel édes keveset nyert. Mert az éhségtől, kimerültségtől rövid idő alatt bizonyosan ellankad, nem bir tovább a tuskón kuporogni és lebukik a vízbe.

Kiáltozott nagy szükülésében segítségért, hallották is, de nem segített rajta senki. Hallották a testvérei is és Füllents egy izben oda is sompolygott.

— Nem szereted a kvártélyodat? mondá gyönyösen. Már pedig be kell vele érned.

Miért voltál olyan együgyű, miért mondtad, hogy hust ettél?

— De mikor igaz!

— Nevetséges! Mi is hust ettünk, de azt mondtuk, hogy répát vacsoráltunk és nem lett semmi bajunk. Igazán szégyenére válsz a róka-nemzetség híres fortélyos eszének. Hát magadnak köszönd, a hová jutottál.

Csakhogy Füllentséknek sem volt maradásuk ezen a jó helyen, ahol olyan pompás

báránypecsenyében lehetett részök. Az öreg Morgó gazda gyanu-pörrel élt és így szólt:

— Azt mondjátok, hogy répával, krumplival éltek, látom is, hogy rágjátok. Jól van, hát hiszem is, nem is. Egyszer mégis eszetekbe juthatna, hogy annak a gonosz testvéreteknek a példáját kövessétek és a bárányaimba kóstoljatok bele. Hát már csak jobb

lesz, ha odább álltok. Nagy a világ, máshol is terem répa és krumpli, menjetek isten hírével.

Tetszett, nem tetszett, odább kellett vándorolniok. Amint a mély verem mellett haladtak el, Füllents így szólt:

— Nem lesz jó, ha ezt a félkegyelmű Jámkort itt hagyjuk. Még szóba állhat vele valaki és akkor elárulhat, hogy tőlünk

kapta a hust. Ez a goromba Morgó még utánnunk ered és megtépi a bundánkat.

— A' biz igaz, mondák a többiek. Huzzuk ki, hadd jőjjön velünk.

Kihuzták és a félkegyelmű Jámbor még meg is köszönte a testvérei jóságát.

Ekképen ismét együtt voltak mindnyájan és mentek, mendegéltek, maguk sem tudták, hová. Egyre hidegebb lett, ami sehogy sem tetszett a vándoroknak; de Füllents biztatta őket:

— Ne féljete

— Ne féljete, jó helyre jutunk. Ezen a tájékon lakik Maczkó, a gazdag molnár-mester, aki a havat darálja télire. Bizonyosan van szüksége legényekre. Hát beállunk hozzá és ott maradunk, míg harapni valót találunk nála.

Csakugyan rá találtak a malomra, ahol Maczkó mester a havat darálja. Most, hogy benyitottak

hozzá, a karos-székében ülve pihengetett. Nagyon félvállról fogadta a vendégeit.

— Hát ti, kóbor rókafiak, mit kerestek ezen a tájékon? Kérdé nem igen barátságosan.

— Nem kóborlunk, felelé Füllents, hanem tisztességes munkát keresünk. Halottuk, hogy itt sok a dolog, tehát idejöttünk, hogy munkába álljunk.

... KAROS SZÉKÉBEN PIHENGETETT.

— Na ter szel jó helyr rálni?

— H munkát, kettő.

Jámb keményo

a nagy aztán hajnalb vást ot telen-ke semmik Maczkó

— No, az már más, szól Maczkó-mester szelidebben. Aki dolgozni akar, az jó helyre jön ide. És tudtok-e havat darálni?

— Hogyne! Nagyon szeretjük is azt a munkát, felelé Füllents és vele még tizenkettő.

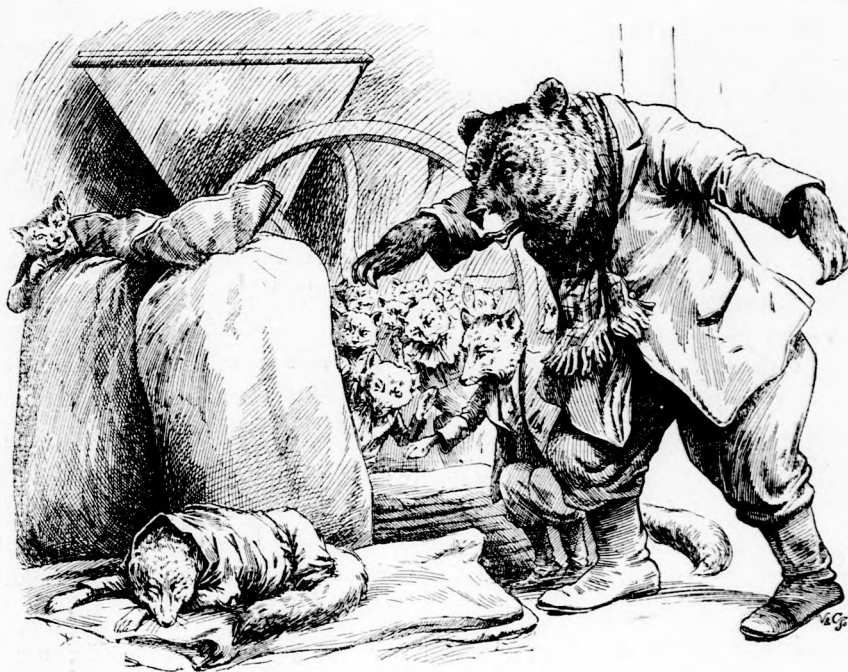
Jámbor nem mondta s Maczkó mester keményen ráírvált:

— Hát te? Talán nem tudsz hozzá és nem akarsz dolgozni?

— Még soha sem próbáltam, hát nem tudom, boldogulok-e? felelé Jámbor.

— Ismerem az ilyen kifogást. De majd szemmel tartalak és olyan lesz a béred, amilyen az iparkodásod.

Felfogadta Maczkó mester mindnyájukat és mert látta, hogy éhesek is, fáradtak is

... MEGPILLANTOTTA AZ ALVÓ JÁMBORT. (Lásd a 54. lapon.)

a nagy vándorlástól, adott nekik vacsorát, aztán lefeküdtek. De másnap már korán hajnalban munkába állította őket és folyvást ott járt-kelt köztök, úgy, hogy kénytelen-kelletlen dolgozniok kellett, ami pedig semmikép sem volt inyökre. Harmadnap Maczkó mester így szólt:

— Látogatóba kell mennem felséges

barátomhoz, az Oroszlánhoz. Kiadom a napi munkátokat, dolgozzatok szorgalmasan. Mindegyiknek egy zsák havat kell megdarálnia.

Jámborhoz pedig így szólt:

— Te pedig, mivel lustálkodni szeretsz, két zsákkal kapsz és jaj neked, ha el nem készülsz vele!

Alig tette ki a lábát a házból, Füllents és társai rögtön abba hagyták a munkát. Szörnyű módon nem volt inyökre a fáradozás, csakhogy semmi módját sem tudták kieszelni, miképen bujhatnának ki alóla. Ha megjön Maczkó mester, számon kéri, mit végeztek és baj lesz, ha hibát talál. Csak Jámbor nem törte ezen a fejét, hanem folytatta a munkáját és haladt is szaporán.

Látta ezt Füllents és egyszerre csak így szólt:

— Minek is fáradnánk valamennyien? Meggyőzi Jámbor maga is. Ni, a maga részével már mindjárt elkészül. Hát darálja meg a többit is.

— Ugy van! Helyes! kiálták mind. Ő meggyőzi, ne heverjen.

Nyakába sózták Jámbornak az egész munkát, maguk pedig leheveredtek és aludtak. Szegény Jámbor megcsóválta a fejét, de mit tehetett? Már csak neki fohászzkodott a dolognak és megfeszítette minden erejét, szinte csurgott róla a verejték. Haladt is a munka, de végre este felé Jámbor már végkép kimerült. Hiába erőltette, nem bírta tovább. Már tizenhárom zsákkal készült el, még kettő volt hátra.

— Pihenek egy kicsit. Egészen megmeredt a derekam . . . Ha kissé megpihenhetek, talán újra bírom.

Lefeküdt, de nagy kimerültségében mihamar el is aludt, éppen akkor tájban, mikor a többiek már megelégték az alvást és ásítózva, nyújtózkodva mozgolódni kezdtek. Aztán hirtelen talpra is ugrottak, mert Maczkó mester haza érkezett.

— No, legények, szorgalmasak voltak-e?

— Dolgoztunk egész nap, el is végeztük a kiszabott munkát.

— Látom, tizenhárom zsákkal készen van. De hát ez a két zsák? Ki nem végezte a dolgát?

Megpillantotta az alvó Jámboot. (Lásd a képet a 53. lapon.)

— Ahá! Ez a lusta ficzkó! Neki két zsákkal osztottam ki, hát még csak bele sem fogott! No megállj! Ezért példásan meglakolsz!

Szegény Jámbor egyszerre csak arra ébredt, hogy üti tépi a rettentő erejű Maczkó mester. De ezzel még nem érte be, hanem levágta a farkát és aztán kidobta az ajtón.

— Így jár nálam, aki lusta! kiáltá bőszen Maczkó mester.

Füllents és társai ugyancsak örültek, hogy helyettük a félkegyelmű Jámbor járta így meg. De azért semmikép sem tetszett most már nekik a malomban s lefekvés után Füllents azt sugta a többinek:

— Ez a goromba Maczkó mester holnap velünk is megteheti, amit ma azzal az együgyű Jámborral tett. Én azt mondom, jobb lesz, ha a kapufélfának mondunk bucsut és odább állunk, még mielőtt Maczkó mester fölébred.

— Nagyon igaz! felelék mindannyian. Ez gonosz hely. Vagy dolgozni kell, vagy elvesztjük szép farkunkat. Egyikre sem állhatunk rá.

Még nem is pittymallott, mikor lábujjhegyen szép csöndesen kilopóztak az udvarra. Ott szegény Jámbor épp ekkor kezdett föltápászkodni. Kábultan támolgott ideoda s bizony siralom volt látni, a hogy össze volt tépve, össze volt törve. Füllents azonban nem éppen sajnálkozásból szólt oda neki: No, ha még élsz, hát jöhetsz ve-

lünk. E

Maczkó

Jámbo

okot, h

róla; ta

panaszr

botot k

sántikál

Ment

gyon b

Alig

sietett

Lud-vá

—

erélyes

dégekr

ismerjü

— É

is, szól

lünk. Ha itt maradsz, még elárulhatnád Maczkó mesternek, merre felé szöktünk.

Jámbor eddig még soha sem adott rá okot, hogy testvérei rosszat mondjanak róla; talán inkább neki lett volna oka panaszra. De nem vette zokon a sértést; botot kerített és erre támaszkodva busan sántikált a többiek után.

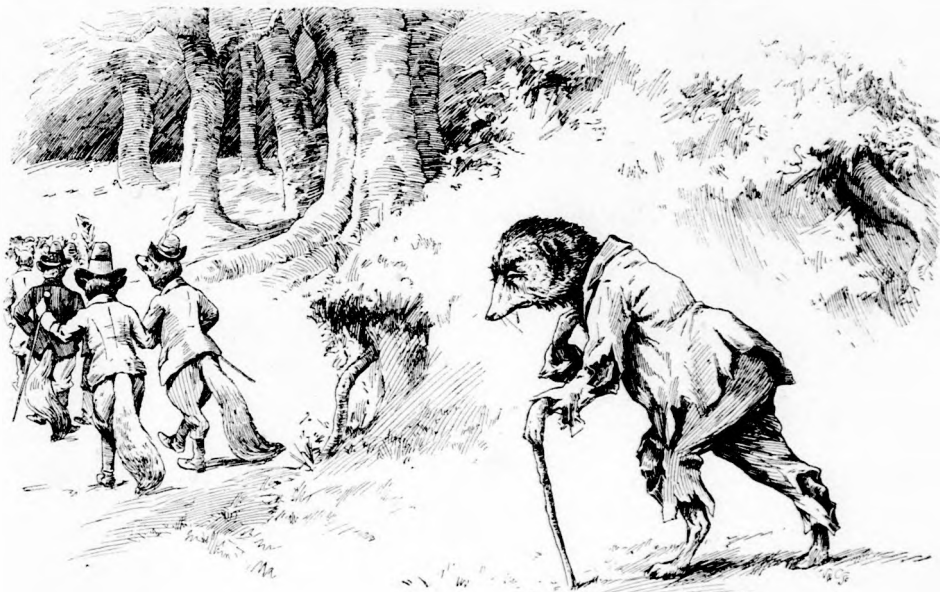
Mentek, mendégéltek sokáig és már nagyon bele kezdtek fáradni, mikor egy

határoszlophoz értek. Füllents örvendve kiáltott fel:

— No, fiuk! Most jutunk csak igazán nekünk való helyre. Olvassátok csak! Itt kezdődik Lúd-vármegye.

— Csakhogy ide alkalmasint be sem bocsátanak és ha bemegyünk, hamarosan kikergetnek, aggódtak a többiek.

— Bizzátok rám. Csak eszeteken járjatok, minden jó lesz.

... BÚSAN SÁNTIKÁLT A TÖBBIK UTÁN.

Alig léptek be Lud-vármegyébe, eléjük sietett nagy sziszegve az óriási Gunár ur, Lud-vármegye főispánja.

— Mit kerestek itt? Vissza! kiáltá erélyesen. Semmi szükségünk négylábu vendégekre és legkevésbé rókafiakra. Jól ismerjük a nemzetségeket!

— És bizonyosan rosszat gondolsz rólunk is, szólt Füllents szeliden és nyájasan. Nem

csodálom. A familiánk régebben nagy ellensége volt a jeles lud nemzetségnek; de hát ennek vége és mi épp azért jöttünk ide. Hatalmas királyunk, Oroszlán ő felsége, megparancsolta, hogy a régi hibákat jóvá tegyük és ide jöve, nektek hű szolgálitok legyünk.

— Igazán? No, ez már derék! És többé nem esztek libahust?

— Soha! Inkább éhen halunk!
 Jámbor nem mondta ezt és Gunár ur észre vette.
 — Hát te? Te bizony talán megeszed?
 — Meg én, ha hozzá jutok.
 — No, lesz rá gondom, hogy hozzá ne juthass. Itt a seprő, az lesz a dolgod, hogy tisztán tartod a ház tájékát. Ilyen rongyos

nyomorék egyébre sem való. Ti többiek, deli szép ifjak, épp jókor jöttetek. Ki kell vonulnom összes lud vitézeimmel a Kákástóra, melyet azok a vakmerő kacsák el akarnak foglalni. Amíg oda járunk, őrizték és mulattassátok itthon a liba-kisasszonyokat.

— Nagyon szívesen.

... SÉTÁRA KISÉRTÉK A LIBA-KISASSZONYOKAT.

Gunár ur és az összes lud vitézek kivonultak a csatába, Jámbor szorgalmasan söprögetett, Füllents pedig és társai sétára kísérték a liba-kisasszonyokat. Mi történt, ki tudná? Csak annyi bizonyos, hogy a sétáról egyetlen egy liba sem került többé haza.

Mikor Gunár ur estére vitézeivel hazatért, hiába kereste a liba-kisasszonyokat. Csak a sok szétszórt véres tollat találta.

— Ellenség pusztította el őket! Még pedig ez a gonosz róka, aki maga mondta, hogy megeszi a libahúst, ha hozzá jut. A többiek, ni, nyugodtan alusznak, azok nem lehetnek bűnösök; de ez azért söpröget még most is, mert nappal lakmározott. No várj! Meglakolsz!

Szegény Jámbor nem is tudta, mért, hát egyszerre csak rárohannak mind a lud

vitézek
 nem b
 kárt t
 szemét
 vármeg

M

»
 A
 J
 A
 M
 A
 A
 A
 »
 J
 L
 C
 L
 A
 A
 »
 J
 S

vitéztek. Füle, farka már nem volt, hát azt nem bánthatták; hej! de még nagyobb kárt tettek benne: kiásták mind a két szemét és megvakítva üzték-verték ki Ludvármegyéből.

(Folytatása következik.)

MARISKA ÉS JOLÁNKA.

»JÖJJ Majisza játszani!«
Kis Jolánka mondja,
Joggal. Mariskára van
Bizva az ő gondja.

»Dehogy megyek! Majd biz' én
Még veled vesződöm!
Addig inkább heverek
A pázsitos földön.«

Kis Jolánka sirni kezd.

»Ne sirj! Itt a labdám,
Játszoghatsz vele, de
Nekem békét hagyj ám!«

Gördül, gurul a labda
Ide-oda szépen
És — eltűnik örökre
Mély földrepedésben.

»Hol a labdám? Nem tudod?
Elveszett végképen!
Jaj de gyorsan meglakolt
Szeretelenségem!«

A MOGORVA KIRÁLY.

— Mese. —

(Képpel a 60. lapon.)

HOL volt, hol nem volt, valahol az operenciás tengeren is tul volt egyszer egy igen hatalmas király. Nagy volt a hatalma, töméntelen a kincse, irigyelték is sokan, de ő maga már meg is öregedett és mégsem volt soha igazán boldog.

Pedig hát megtörtént mindig minden, amit csak gondolt, amit csak kívánt. Csak intenie köllött, már teljesítették az akaratát. A fő-főministeren kezdve a kályna-fütőig mindenki kétrét hajolva leste ő felsége parancsát. És amit mondott, amit rendelt, azt megbámulták, mint esoda bölcsességet.

De jaj lett volna is annak, aki máskép cselekszik. Még a királyné is, aki különben áldott jó lélek volt, majdhogy haptákba nem vágta magát, mikor ura és királya ránézett. Így volt ez már régen, még a király fiatal korától fogva, mert a mikor a trónusra jutott, így szólt:

— Én vagyok a király és aki nekem ellent mond, annak leüttetem a fejét.

Hát jól van, nem is mondott ellent senki és így a királynak, ugy-e, nagyon boldognak kellett volna lennie? Csakhogy az mégis máskép következett. Mert amit a király akart, az nagyon sokszor nem volt helyes és okos dolog, bele is tört akárhányszor a kése, hanem persze csak magát okolhatta. És ha szidta a tanácsosait, hogy nem figyelmeztették oktalanságára, ezek persze nagy alázatosan azt felelték, hogy roppant bölcs dolog volt az ugy, amint ő felsége kigondolta, de hát így, meg amugy, közbe jött ez, meg amaz, csupa véletlenség, hogy ő felsége belebukott a plánába.

No, annyi esze mégis volt a királynak, hogy átlátott a szitán.

— Nincs egyetlen igazi hivem sem. Mindenki csak azért hódol, mert a maga hasznát várja az én királyi hatalmamtól. Hizelegnek, hogy kegyben maradjanak nálam.

Ezzel nem is járt messze az igazságtól és mert mindinkább meggyőződött róla, hát lassanként egészen komor és mogorva lett, az emberek azt sem tudták, melyik lábukra álljanak előtte. Nem bízott a király senkiben, nem szeretett senkit. Sok, sok esztendeje még csak egy kis mosolygást sem láttak az arcán és az egész királyi udvarnál mindenki jóformán elfelejtette, mi is az a nevetés. Nem tűrt a mogorva király semmiféle vigságot és mulatságot a palotában, de még nagy darabon a környékén sem. Ám ha kérdezte, tanácsosai erre is rámondták, hogy nagyon jól és bölcsen van ez így, nem is volna jó más-képen.

Jól van, hát csak meg voltak valahogy, ha rosszul is. De volt ennél nagyobb baj, még pedig az, hogy a királynak nem volt se fia, se lánya, de még csak közeli vagy távoli atyafisága sem. Kire hagyja a trónusát és koronáját? Minél inkább öregedett, annál inkább nyomta ez a gond a lelkét. Egyszer aztán hirtelen elszánta magát.

— Örökbe fogadok valakit . . . de előbb kipróbálom. Csak annyit mondok, hogy fiatal arcot akarok magam közelében látni. Fiu, leány, az mindegy.

Ezzel járta csak meg igazán. Pályázó az bőségesen akadt. Mert ha nem mondta is, kitalálták a szándékát s az ország legelőbbkelő nagy familiái versengtek, hogy a fiok, leányuk oda jusson a királyi palotába. De

mindjárt az első fiúnak rosszul sült el a dolga. Mert a fiu váltig úgy mutatta magát a vén király előtt, mintha roppant boldog volna, de titkon megírta apjának, anyjának, milyen borzasztó az élet a kiállhatatlan vén király közelében; no de majd a fényes jövő kárpótolja.

— Csakhogy a gyanakvó király kezébe kaparította a levelet és abból a fiuból bizony nem lett soha király, mert még az nap haza került. De így járt a második, harmadik, negyedik is és a vén király most még harapósabb kedvű lett.

— Álnok képmutatók már a gyermekek is! Nem talállok igaz szívűt, aki méltó volna a nagy jutalomra, a koronára.

Már le akart mondani a tervéről, de egy napon, amint a mezőn sétált, vidám, kedves képű leánykát pillantott meg, aki koszorút font két kisebbik testvérkéjének.

— No, még ezzel megpróbálom, gondolá a vén király. Hátha leánynyal jobb szerencsém akad.

Mindjárt oda ment, megmondta, hogy magával viszi őt a palotába.

A leányka azzal felelt, hogy nagyot nevetett.

— Kettőn áll a vásár! Nem születtem én királykisasszonynak, nem is kívánkozom oda, a hová nem vagyok való; de meg anyácskámnak szüksége is van rám, hát biz én nem megyek.

— Szót se! Amit én parancsolok, annak meg kell lenni.

Persze, meg is lett. A leányka szülei, különben is szerény sorsu emberek, boldogok voltak a király akaratának hírére és Rózsa, — így hívták a leánykát — vidáman szólt:

— No, akkor hát én sem bánom.

De n
bizony
élete is
udvari
sebb,
volt és

higye
király
goru h
ránctb

Neh
egy nap
megszö
vüen k
elmara
utána.

gyujtot
Volt
lelkend
is kisz
urak.

—
mindjá

— M

— I

dalolni.

— M

— A

— T

— I

— H

— M

— N

— H

szerei.

— É

— T

— N

együtt.

mikor

De mikor már ott volt a palotában, akkor bizony mihamar bánni kezdte. Mert az ő élete is csak olyan volt ott, mint a többi udvari embereké, de még annyival keservebb, hogy ő vidám, eleven kis jószág volt és semmikép sem fért a fejébe, mért higye a fehéret is feketének, ha a vén király úgy mondja. De hát kegyetlenül szigoru hopmesternét adtak a nyakára, aki ránczban tartotta.

Néhány napig csak tűrte, csak tűrte, de egy napon aztán, amint a kertben sétáltak, megszökött a hopmesterné oldaláról és jókedvűen kaczagott, mikor látta, hogy a messzi elmaradt kövér asszonyság mint czammog utána. És mikor jól kinevette magát, rágyujtott egy jó fris, vig nótára.

Volt erre riadalom! A hopmesterné lelkendezve rohant oda, de még a palotából is kiszaladtak a kamarások és mindenféle urak.

— Csitt, te szerencsétlen! Elhallgatsz mindjárt! Szörnyűség! Rettenetes!

— Mi a baj? kérdé Rózsa csodálkozva.

— Itt nem szabad nevetni, nem szabad dalolni.

— Nem-e? És ugyan miért nem?

— A király nem engedi.

— Talán beteg szegény?

— Dehogyan beteg!

— Hát valami szomorúság érte?

— Ments isten!

— No hát akkor miért?

— Hát . . . csak azért. Ő felsége nem szereti.

— És ti soha sem nevettek, nem daloltok?

— Természetes, hogy nem!

— No, bolondok vagytok a királyotokkal együtt. Én pedig nevetek és dalolok, a mikor a kedvem tartja.

Mindnyájan elképedtek a rettenetes felségsértés hallatára. De még nagyobb baj volt az, hogy épp az ablak alatt esett meg a dolog, a király hallotta és szinte belezöldült, hogy valaki ilyet mert mondani. Rögtön le is küldte egyik kamarását, tudja meg, ki volt az a vakmerő? És vezesse elő.

A hopmesterné és a többiek megsajnálták a leánykát, ötltek-hatoltak, de nem igen tudták, hogyan rántsák ki a bajból.

— Soh'se fáradjanak! mondá Rózsa vigan. Még bizony valaki más keverednék miattam bajba, azt pedig nem veszem a lelkemre. Elvégzem én a dolgomat magam.

És mielőtt tudták volna, mit akar, bepöndörült a palotába és ott termett a király előtt. (Lásd a képet a 60. lapon.) És csöppet sem remegve mondá:

— Én vagyok a bűnös és bocsánatot kérek, magam is belátom, hogy kisiklott a nyelvem. És legyen büntetésem az, hogy haza küld felséged, mert nem vagyok ide való. Hazug képet én mutatni nem tudok és nincs hozzá semmi kedvem, hogy olyan boldogtalan legyek, mint a többiek mindnyájan itt e palotában. Hadd mehessek haza tüstént!

A vén király még a sértést is elfelejtette meglepődésében.

— Mért kellene itt hazug képet mutatnod? És mért volna itt mindenki boldogtalan?

— Mert Felséged úgy kívánja.

— Én kívánom?

— Hogy ne! Mikor a királyi parancs tiltja az ártatlan dalt, vigságot! Ó, én itt meg nem élnék, fényben, pompában is halálra busulnék, otthon pedig szegénységben is boldog leszek, mert ott nem tilos a

jó kedv és őszinteség. Akkor sirok, ha bús vagyok, s nevetek, ha vig vagyok.

Azt várták, hogy a vén király nagy haragra lobban. De nem az történt. Sokáig hallgatott és elgondolkodott. Ime, itt egy őszinte, tiszta szívű gyermek, a milyet keresett, — és ez nem akar maradni. S miért?

Mikor erre gondolt a vén király, megdobbant a szive. Nem mondta ki, de mélyen átérezte hibáját.

— Igaz, igaz! Mindig csak hatalom szóval uralkodtam, sohasem szeretettel. És így elűztem magamtól az őszinte sziveket, rákényszerítettem mindenkit a képmutatásra. Ah, ha még nem volna késő!

... OTT TERMETT A KIRÁLY ELŐTT. (Lásd a 59. lapon.)

Hosszas gondolkozás után fölemelte a fejét és mindenki bámult. Mert a mogorva király — mosolygott. Igen, mosolygott és megsimogatva Rózsa fejét, szeretettel mondá:

— A büntetést el nem engedem, még pedig az lesz a büntetésed, hogy — itt maradsz. És a mikor kedved tartja, nevensz,

dalolsz, tánczolsz és minket is megtanítasz a vidámságra. És ezentul az lesz száműzve palotámból, aki hazug képet mutat és nem őszintén beszél.

Nagy volt az ámulás, még nagyobb az öröm. És azután minden fenekestül fölfordult a palotában, csakhogy jóra ám. A király,

mivel n
őszinte
dolga
körülte
fény és
és boldo

I
S
S
F
S
G

sztítesse
meg ak

mivel maga rendelte el, meg is hallgatta az őszinteszót és nem bánta meg, mert minden dolga jobban folyt. Maga is jókedvű lett, körülte is mindenki derült volt s nemcsak fény és pompa meg hatalom, hanem szeretet és boldogság is lakozott azontul a palotában.

Az egykori mogorva, vén király még sokáig élt mint boldog, vidám agg király s nem volt többé aggodalma, kire hagyja koronáját, mer ott volt mellette kedves fogadott leánya, a vig, okos Rózsika.

JANCSIKA TANITÓ.

LSKOLÁSDIT játszik Jancsi,
S persze: ő a tanító.
Pápaszemet tesz orrára
S kérdi: hol a g, i, ó?
»Géza, már most számoljunk is —
Gyorsan, mennyi huszszor egy?«

»Nem tudom én, kérem szépen —
Tanító úr mondja meg!«
Jancsi erre nagy bölcsen szól:
»Bagoly vagy te, Gézikém;
Hisz' ha nálad jobban tudnám,
Nem kérdezném tőled én!«

Vilma néni.

FIDSI FŐNÖK.

(Képpel a czimlapon.)

AKI még nem hallotta hírét, attól csöppet sem venném rossz néven, ha azt mondaná, hogy az a furcsa alak azzal a csodálatos fejdíszítéssel valami bolondos maskara, aki meg akarja nevetetni az embereket. Pedig

dehogy az! Nagyon komoly férfiú ez, sőt még hatalmas is a maga országában. Mert nem más ő, mint a fidsi sziget népének a főnöke.

Még azt sem igen veszem rossz néven, ha egyik-másik közületek azt sem tudja, miféle szerzet az a fidsi nép, hol vannak a fidsi szigetek. Az afrikai szerecsenekről,

amerikai vörösbőrűekről sokat olvasunk, halunk, sőt néha még láthatunk is néhányat közülök, mert el-eljönnek már Európába is, a budapesti állatkertben is több efféle csapat produkálta magát; de a fidsi népből még aligha tévedt ide a mi világrészünkbe.

Igaz, hogy jó messzeceken is van a hazájok. A Csöndes tenger déli részében, ropant távolságban minden nagyobb szárazföldtől, emelkedik ki a tengerből egy nagy sziget-csoport, a fidsi szigetek. (Keressétek meg a térképen.) Gyönyörű szigetek, gazdag növényzettel, tiszta vizü forrásokkal, patakokkal. Pálmafa, cukor-nád, kenyérfa és számtalan más jó gyümölcstermő fa, bokor, növény nagy bőségben vadon terem, úgy hogy az idegen, mikor itt partra lép, azt hiszi, valami paradicsom-kertbe érkezett.

Hanem ezeknek a boldog szigeteknek az ősi lakosai, no, ezek boldogoknak talán boldogok ugyan, de nagyon hátra maradtak a mivelődsben. Am azért nem afféle ember-evő vadak, hanem a maguk egyszerű módja szerint még meg is mivelik a földet, házakban laknak, vendégszeretők és nem bántják azt, aki barátságosan közeledik feléjük. Bőrük feketés-barna és nincs sok gondjuk holmi ruhafélére, mert az esztendő legnagyobb részében nagy a meleg; a tél pedig csak hosszabb esőzésből áll. A czifraságot azonban szeretik és a férfiak legfőbb büszkesége a dús, bozontos haj, melyet nagy gonddal és fáradsággal ékesítenek föl.

A főnökre azonnal rá lehet ismerni hajdiszéről. Mert olyan hatalmas és remek ékességet, mint a főnök, a közönséges fidsi nem viselhet. Madártollból, virágból, halcsontból nagy mesterséggel van ez összeróva és több óra telik bele, míg a fidsi főnök ő felségének az udvari fodrásza el-

készül vele. No, de méltó is fáradnia, mert aki a főnök fejének az ékességéről gondoskodik, az rendkívül tiszteletben áll s majdhogy szentnek nem tartják. Föl is van mentve minden egyéb munkától és mindent kap, amire szüksége van.

A fidsi főnöknek nagy a hatalma a maga népe fölött, csakhogy persze a népe nem nagy. Kisebb-nagyobb falvakban élnek együtt, tágas házakban, melyek bent rendezesen két részre vannak osztva. A nagyobbik rész közepén van a tüzhely, körül a falnál pedig gyékények, ládák; a kisebbik szoba, amelyben alusznak, magasabban fekszik, hogy a sok egér, patkány el ne lépje oly könnyen.

Minden faluban van egy »mbure,« azaz »a szellem háza,« olyan templom-féle valami. Ebben tartják gyűléseiket, itt szálalásolják el kedves vendégeiket is, és itt tartják papjaik, az »ambati«-k, a vallási czeremóniákat. A fő-istent nagy kigyó alakjában képzelik és imádják s »Ndengei«-nek nevezik; ennek a főistennek, úgy képzelik, két fia van, ezek ott állnak Ndengei ajtajánál és fogadják az elhunytakat. Hisznek gonosz istenekben is, Sotia és Samujato nevűekben, kik a föld alatt élnek és nagy üstbe dobálják a hozzájuk került halottakat. Különben pedig a jámbor fidsiek hitregéje azt beszéli, hogy a nagy szellem legelőször a fidsi népet teremtette, de a fidsiek rosszak voltak s ezért feketék lettek és kevés ruhát kaptak; azután teremtette az isten a tonga népet, mely jobban viselte magát és nem is lett olyan fekete, ruhát is többet kapott. Utoljára teremtette a papalang-okat, azaz fehér embereket, akik jók voltak és sok ruhát kaptak.

A
korba
Az e
beteg
szép
hogy
megh
rozzá
rende
termé
van
komo
Össze
megá
az ö
és o
legye
vagy
ságá
Ez
kegy
fehér
valan
gukb
zaszt
sint
hajdi

rozza
dők
M
előke
séges
ártot
egye
tenie
kény

A haláltól a fidsi nem fél, sőt bizonyos korban a maga jószántából megy eléje. Az előregedett fidsi nem várja meg, hogy betegség vessen véget életének, hanem egy szép napon kijelenti fiai és unokái előtt, hogy elérkezettnek látja az időt, hogy meghaljon. Egészen nyugodtan meghatározzák a napot, amikor meg fog halni; rendesen olyan időre tüzik ki, amikor a termés már be van takarítva, tehát bőven van enni való. Mert az öreg elköltözését komoly ünnepélylyel és lakomával ülik meg. Összegyűlnek mind a rokonai, jó barátai, megássák a sirt, aztán sorra elbucusznak az öregtől, aki végre maga megy a sirhoz és ott maga határozza el, hogy milyen legyen a halála: elevenen temessék-e el vagy pedig előbb meg is fojtsák. Kívánságát teljesítik.

Ezt a borzasztó szokást ők nem tartják kegyetlenségnek és csodálkoznak, hogy a fehérek ellene szegülnek. Lassan-lassan valamikor talán kivetkőznek majd vadságukból s akkor nem lesznek olyan borzasztó szokásaik. De akkor már alkalmasint a főnökük sem fog olyan remek hajdiszt viselni.

C O R I O L A N.

— Ösrómai történet. —

Elmondja *Illés bácsi*.

VOLT idő, mikor egyszer inség uralkodott Rómában. A szenátus elhatározta, hogy gabonát osztat ki a szükölködők közt.

Mindenki egyetértett; csak Coriolan, egy előkelő patriczius, szegült ellene az emberseges indítványnak. Amde nem az ügynek ártott vele, hanem csak önmagának; mert egyedül állván a többséggel szemben, vesznie kellett. Mint üldözött párttűtő volt kénytelen menekülni a városból.

A büszke nemes, véres boszút esküdött meggyalázói ellen. Atszökvén a volskusokhoz, a rómaiak hatalmas ellenségéhez, Róma ellen hívta őket és maga állt élökre.

Már a szent város előtt áll Coriolan és a hatalmas ellenséges hadsereg, mikor békeküldöttséget lát közeledni. Róma legjobbjai jöttek, a szenátus előkelő tagjai ünnepi díszbe öltözve.

— Eljöttünk, Coriolan, így szólítá meg őt egy ősz szakállu aggastyán, eljöttünk, hogy kérjünk: légy irgalommal szülővárosod iránt. A hős római nép nem remeg a háboru veszélyeitől, bebizonyította nem rég vívott harczaival is. Még a tisztas bukás, a csataveszteség sem rettenté vissza. De hogy honfitárs hűtelensége juttassa az ellenséget győzelemhez, azt ne engedje megérnünk a nagy Jupiter. Az ő nevében szólítunk föl heves és meggondolatlan férfiú, mondj le szörnyü tervedről, még mielőtt bánat és önvád emésztené lelkedet. Ints hadaidnak, hogy vonuljanak haza. Téged pedig kétszeres örömmel fogadunk vissza. Vedd fontolóra, Coriolan, amit mondtam és gondold meg jól, mit felelsz.

— Nincs mit meggondolnom, öreg ember, felelt a vezér kegyetlen gúnyos mosollyal. Avagy nem ismertétek a büszke nemest, Coriolant, kit soha sem lehetett büntetlen megsérteni? Ismeritek szándékomat, ne is igyekezzetek, hogy azt megingassátok, mert minden erőlködéstek hasztalan. Jobb lesz: készüljetek a csatára.

— Rontsd meg hát a hazádat, szerencsétlen ember! Szólt a távozó aggastyán; de átkunk elér itt a földön, valamint követni fog Hades sötét birodalmában való vándorlásaidban is.

Alig távozott a küldöttség, gyászba öltözött, megtört női alakok közeledtek a vezér felé. Ez megütközve ismert rá anyjára az elől lépdelő ősz matronában.

Veturia, Coriolannak az anyja, térdre borult fia előtt, míg Volumnia, Coriolannak a neje, férje térdeit fogta át. Nem sokat szóltak, de könyörgő szemök, összekulcsolt kezeik ékesszólása oly hatalmas, oly ellen-

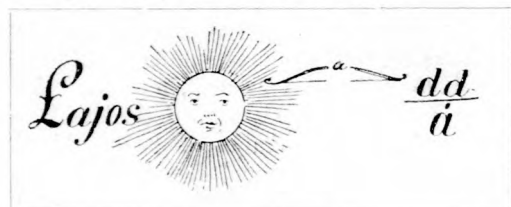
állhatlan volt, hogy a büszke, daczos Coriolan nem birt ellenállani.

— Kelj föl, anyám! szólt, nem illik ősz hajadhoz, hogy a térden állj előttem. Te is, Volumnia, kelj föl. És most — élj boldogul, anyám! Rómát megmentetted, de fiad elveszett.

Még egy szerető pillantást vetett kedveseire Coriolan, aztán gyors léptekkel távozott a volkusok hadai közé, kijelentvén, hogy nem vezeti őket többé Róma ellen. A reményökben csalatkozott vad katonák ezért nyomban fölkonzolták.

Igy mentette meg Rómát — tán végveszedelmétől — a gyermeki szeretet.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Fény és boru“.

Történeti elbeszélések, az ifjúság számára írta **Remellay Gusztáv**. Két könyvatomu képpel, színes kemény táblába kötve.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« LI. köt. 1-ső számában közölt rejtély megfejtését még beküldték: Rakita Béla, Rátz Vilma és Ottó, Vancsó Anna, Reimann Dóra, Fáy Endre és Árpád, Badiny Gyula.

Az újabb megfejtések és megfejtők közlése, tér szűke miatt, a jövő számra marad.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Eislitzer Margit. Akkor tájban, a mikorra látogatásodat jelzed, sajnálatomra alig fogunk találkozhatni, mert épp abban az időtájban alkalmasint távol leszek. — **Kovács Irén**. Hogy a varázs-sipka megnyerte tetszésedet, kedves tudomásul veszem. Ugy gondolom, sok kis olvasó társad osztozik véleményedben. De az talán mégis

nagyon korán van, hogy amint ezt végig olvastad, már sürgeted: mikor lesz megint ilyen szindarab? Csak azt felelhetem rá: majd ha ismét sora kerül. Számos ügyes és vállalkozó kis olvasóimnak időt kell hagynom, hogy előbb ezt betanulják és előadják. — **Ausländer Ilonka**. Irásoddal nagyon meg vagyok elégedve, kitünő bizonyítványodról pedig örömmel vettem az értesítést. A nagy pályázatot nem sokára ki fogom hirdetni. Kérdésedre: köszönöm, most már jól vagyok. — **E. B., Ungvár**. Némi módosítással közölni fogjuk. De a közlés idejét illetőleg egy kis türelmet kell kérnünk, mert a közleményeknek már több számra megállapított rendje nem tűr megbotlygatást. — **Botka Andor és Lajos**. Én is sajnálom, hogy találkoznunk nem sikerült. Talán nem azon a napon és abban az órában kerestetek, amikor rendszeren ott vagyok. Így hát továbbra is csak távolból maradunk jó barátok. Szívvel üdvözöllek. — **Lenek Rikárd**. A képrejtvény jól van megszerkesztve és meg is fogom rajzoltatni, mikor rákerül a sor. A számrejtvénynek az a hibája, hogy egy szám, illetve bötü, nagyon sokszor fordul elő, ami aztán nagyon is hamar nyomra vezet. A számrejtvényt úgy kell megszerkeszteni, hogy a rejtett szóban, mondatban előforduló minden bötüt fölhasználjuk, de lehetőleg csak egyszer. Ilyen módon próbálkozzál újra. — **Jóó Istvánka**. Eppen azt a beszélykét már régebben lefordította egy olvasótársad, be is küldte hozzám s megigérttem neki, hogy közlöm. A tiedre tehát nem kerülhet a sor. Ugy látszik, közös forrásból merítettetek. — **Salzberger Lujza**. A számrejtvényt besoroztam a közlendők sorába; de nagyon sok régiebb levén előtte, türelemmel köll várnod megjelenését. A körrejtvény nagyon is könnyüeske, azután meg az ilyen rejtvényhez valami érdemesb nevet, példaszót stb. kell fölhasználni, nem afféle érdektelen mondást, mint az, hogy »hozom a postát.« Próbálkozzál újra. — **Bécsy János**. Soraidat hibásan címezted a kiadó-hivatalhoz, amely, mint már sokszor megmagyaráztam, csak a lap anyagi részével (előfizetés, szétküldés, elmaradt számok pótlása stb.) foglalkozik, tehát a lap tartalmáról és így a nagy pályázatról sem adhat felvilágosítást. Kezemhez jutván levelező-lapod, tudakozódásodra azt felelhetem, hogy a nagy pályázatot alkalmasint már a jövő számban kihirdetem. — **Záborszky Dezső**. Iskolai osztályzatoddal meg vagyok elégedve. Az az egy 3-as kissé zavarja ugyan, de bizom benne, hogy szorgalmas iparkodással megjavul az irásod is, úgy, hogy esztendőre 1-est kapsz a szépírásból is. Ami a találkozásunkat illeti, szeptemberben, ha csak valami rendkívüli esemény nem jön közbe, nem lesz semmi akadály a nagyon szívesen foglak látni. A bekötési tábla dolgában a kiadó-hivatal fog intézkedni. Üdvözetemet mindnyájatoknak! — **Több levélről a jövő számban.**